

**ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ
ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΕΣΩΤΕΡΙΚΩΝ
ΓΕΝΙΚΗ ΓΡΑΜΜΑΤΕΙΑ
ΑΥΤΟΔΙΟΙΚΗΣΗΣ ΚΑΙ ΑΠΟΚΕΝΤΡΩΣΗΣ
ΓΕΝΙΚΗ ΔΙΕΥΘΥΝΣΗ ΑΠΟΚΕΝΤΡΩΣΗΣ ΚΑΙ
ΤΟΠΙΚΗΣ ΑΥΤΟΔΙΟΙΚΗΣΗΣ
ΔΙΕΥΘΥΝΣΗ ΟΡΓΑΝΩΣΗΣ ΚΑΙ
ΛΕΙΤΟΥΡΓΙΑΣ ΤΟΠΙΚΗΣ ΑΥΤΟΔΙΟΙΚΗΣΗΣ
ΤΜΗΜΑ ΝΟΜΙΚΩΝ ΠΡΟΣΩΠΩΝ
ΤΟΠΙΚΗΣ ΑΥΤΟΔΙΟΙΚΗΣΗΣ**

Ταχ. Δ/νση : Σταδίου 27
Ταχ. Κώδικας : 101 83, Αθήνα
Πληροφορίες : Γωγώ Κατσίκια
Σ. Ντιντιούμη
Αναστασία Καλογήρου
Αθηνά Βρεκούση

E-mail : g.katsika@ypes.gr
s.didioumi@ypes.gr
a.kalogirou@ypes.gr
a.vrekousi@ypes.gr

Τηλ. : 2131364329
2131364026
2131364394
2131364360

Αθήνα, 13 Δεκεμβρίου 2023
Αριθ. πρωτ.: 107414

ΠΡΟΣ:

1. Τους/τις κ.κ. Γραμματείς των Αποκεντρωμένων Διοικήσεων
2. Δήμους της Χώρας

ΕΓΚΥΚΛΙΟΣ:1303

ΘΕΜΑ: «Διευκρινίσεις ως προς την έκδοση των διαπιστωτικών πράξεων κατάργησης/λύσης των ν.π.δ.δ. και κοινωφελών επιχειρήσεων των δήμων»

Σε συνέχεια εγκύκλιων οδηγιών του Υπουργείου Εσωτερικών για τις διατάξεις του ν. 5056/2023 (Α' 163) και κατόπιν έκδοσης της απόφασης του Αναπληρωτή Υπουργού Εσωτερικών υπ' αρ. 103036/29.11.2023 «*Εξαίρεση νομικών προσώπων δημοσίου δικαίου και δημοτικών κοινωφελών επιχειρήσεων Οργανισμών Τοπικής Αυτοδιοίκησης (Ο.Τ.Α.) α' βαθμού, από την αυτοδίκαιη κατάργηση/ λύση των άρθρων 27 και 29 του ν. 5056/2023 (Α' 163)*» (Α.Δ.Α.: 6ΤΦΖ46ΜΤΛ6-0ΜΕ), κρίνεται σκόπιμο, με την παρούσα, να παρέχουμε περαιτέρω διευκρινίσεις ως προς την κατάργηση/ λύση των νομικών προσώπων/ κοινωφελών επιχειρήσεων.

Ειδικότερα:

Τα νομικά πρόσωπα δημοσίου δικαίου και οι κοινωφελείς επιχειρήσεις που εξαιρέθηκαν, με την ανωτέρω απόφαση, από την αυτοδίκαιη κατάργηση/ λύση των άρθρων 27 και 29, αντίστοιχα, του ν. 5056/2023, θα συνεχίσουν να λειτουργούν σύμφωνα με τα προβλεπόμενα

στις διατάξεις του Κώδικα Δήμων και Κοινοτήτων [ν. 3463/2006 (Α' 114)] και τις διατάξεις του «ΚΑΛΛΙΚΡΑΤΗ» [ν. 3852/2010 (Α' 87)], που αφορούν στην οργάνωση και λειτουργία των εν λόγω νομικών προσώπων.

Για τα νομικά πρόσωπα που δεν περιλαμβάνονται στην ανωτέρω υπουργική απόφαση, ισχύει η προβλεπόμενη αυτοδίκαιη κατάργηση/ λύση τους.

Επισημαίνουμε εκ νέου ότι την 31^η.12.2023:

- **Καταργούνται αυτοδικαίως τα νομικά πρόσωπα δημοσίου δικαίου των δήμων** (τα οποία συστήθηκαν με οποιοδήποτε τρόπο) και λειτουργούν βάσει των διατάξεων **των άρθρων 239-242 του ν. 3463/2006.**
- **Λύονται αυτοδικαίως οι δημοτικές κοινωφελείς επιχειρήσεις** της περ. α' της παρ. 1 του άρθρου 252 του Κώδικα Δήμων και Κοινοτήτων (ν. 3463/2006) και της παρ. 1 του άρθρου 156 του ν. 4600/2019 (Α' 43).

Στις ανωτέρω ρυθμίσεις του ν. 5056/2023 δεν υπάγονται και δεν καταργούνται:

- Δημοτικά ιδρύματα,
- ν.π.δ.δ. που διέπονται από ειδικότερες διατάξεις και όχι από τις διατάξεις του Κώδικα Δήμων και Κοινοτήτων (λ.χ. Πανταζοπούλειος Λαϊκή Σχολή Δήμου Καλαμάτας),
- Σύνδεσμοι Ο.Τ.Α.,
- Δημοτικά λιμενικά ταμεία,
- Κοινωφελείς επιχειρήσεις στις οποίες λειτουργεί ΔΗ.ΠΕ.ΘΕ.,
- Κοινωφελείς επιχειρήσεις οι οποίες έχουν λυθεί βάσει των πάγιων διατάξεων του Κώδικα Δήμων και Κοινοτήτων και βρίσκονται στο στάδιο της εκκαθάρισης,
- Λοιπές επιχειρήσεις της πρωτοβάθμιας τοπικής αυτοδιοίκησης (λ.χ. Α.Ε., Αστικές εταιρείες Ο.Τ.Α. μη Κερδοσκοπικού Χαρακτήρα/ Α.Μ.Κ.Ε., επιχειρήσεις με ειδικό σκοπό τη λειτουργία ραδιοφωνικού/ τηλεοπτικού σταθμού),
- Οι Δημοτικές Επιχειρήσεις Ύδρευσης Αποχέτευσης (Δ.Ε.Υ.Α.).

Περαιτέρω, ο ν. 5056/2023 προβλέπει ότι **για την αυτοδίκαιη κατάργηση/ λύση κάθε ν.π.δ.δ. και κάθε κοινωφελούς επιχείρησης που υπάγονται στα άρθρα 27 και 29 αντίστοιχα, εκδίδεται μέχρι την 31^η.1.2024 διαπιστωτική πράξη του Γραμματέα της Αποκεντρωμένης Διοίκησης**, η οποία δημοσιεύεται στην Εφημερίδα της Κυβερνήσεως.

Για λόγους ασφάλειας δικαίου, δεδομένου **ότι την 1.1.2024 οι αρμοδιότητες των ως άνω νομικών προσώπων θα ασκούνται αυτοδικαίως από τον οικείο δήμο**, είναι εξαιρετικά **σημαντικό οι διαπιστωτικές πράξεις να εκδοθούν το συντομότερο δυνατό**. Και τούτο, διότι, παρά το γεγονός ότι ο νόμος παρέχει το περιθώριο ενός (1) μηνός για την έκδοση των διαπιστωτικών πράξεων, η δε κατάργηση/ λύση συντελείται από τον ίδιο το νόμο και όχι από την ως άνω διαπιστωτική πράξη, είναι κρίσιμο να μην τεθεί εν αμφιβόλω η υπαγωγή ή μη των καταργηθέντων/ λυθέντων στις 31.12.2023 νομικών προσώπων και επιχειρήσεων στις διατάξεις των σχετικών άρθρων του, και να ασκηθούν απρόσκοπτα οι αρμοδιότητες αυτών από τον οικείο δήμο, με την ανάληψη των καθηκόντων των νέων δημοτικών αρχών.

Έχοντας υπόψη τα ανωτέρω, παρακαλούνται οι Γραμματείς των Αποκεντρωμένων Διοικήσεων να μεριμνήσουν για την έγκαιρη έκδοση των προβλεπόμενων διαπιστωτικών πράξεων, σε συνεργασία με τους δήμους της χωρικής τους αρμοδιότητας.

Ως προς τις απαιτούμενες ενέργειές σας:

- **Οι δήμοι παρακαλούνται να αποστείλουν πριν την 1^η.1.2024 στις οικείες αποκεντρωμένες διοικήσεις όλα τα απαραίτητα στοιχεία των ν.π.δ.δ. και κοινωφελών επιχειρήσεων** (συστατικές πράξεις, καταστατικά, τροποποιήσεις) που αυτοδικαίως καταργούνται/ λύονται.
- **Οι Γραμματείς των Αποκεντρωμένων Διοικήσεων παρακαλούνται να εκδώσουν τις σχετικές διαπιστωτικές πράξεις το συντομότερο δυνατόν** και πάντως, εντός της τιθέμενης από το νόμο προθεσμίας. Προς υποβοήθησή σας, μπορείτε να ανατρέχετε και στα στοιχεία που τηρούνται στα οικεία Μητρώα ν.π.δ.δ. και επιχειρήσεων Ο.Τ.Α..

Ως προς τις διαπιστωτικές πράξεις κατάργησης/ λύσης:

- Στις εν λόγω πράξεις δύναται να περιλαμβάνονται συνολικά τα αυτοδικαίως καταργηθέντα/ λυθέντα νομικά πρόσωπα ανά δήμο, ή
- να εκδίδεται διακριτή διαπιστωτική πράξη για κάθε νομικό πρόσωπο ή κοινωφελή επιχείρηση που καταργήθηκε/λύθηκε.

Έχοντας την πεποίθηση ότι με τον επαγγελματισμό σας και τη μεταξύ σας συνεργασία θα ολοκληρωθεί χωρίς προβλήματα η μετάβαση στη νέα αυτοδιοικητική περίοδο, σας γνωρίζουμε ότι παραμένουμε στη διάθεσή σας για τυχόν περαιτέρω διευκρινίσεις και συνδρομή στο απαιτητικό έργο σας.

Ο Αναπληρωτής Υπουργός

Θεόδωρος Λιβάνιος

Κοινοποίηση:

- Κεντρική Ένωση Δήμων Ελλάδας
- Περιφερειακή Ένωση Δήμων Ανατολικής Μακεδονίας και Θράκης
- Περιφερειακή Ένωση Δήμων Αττικής
- Περιφερειακή Ένωση Δήμων Βορείου Αιγαίου
- Περιφερειακή Ένωση Δήμων Δυτικής Ελλάδας
- Περιφερειακή Ένωση Δήμων Δυτικής Μακεδονίας
- Περιφερειακή Ένωση Δήμων Ηπείρου
- Περιφερειακή Ένωση Δήμων Θεσσαλίας
- Περιφερειακή Ένωση Δήμων Ιονίων Νήσων
- Περιφερειακή Ένωση Δήμων Κεντρικής Μακεδονίας
- Περιφερειακή Ένωση Δήμων Κρήτης
- Περιφερειακή Ένωση Δήμων Νοτίου Αιγαίου
- Περιφερειακή Ένωση Δήμων Πελοποννήσου
- Περιφερειακή Ένωση Δήμων Στερεάς Ελλάδας

Εσωτερική Διανομή:

- Γραφείο Υπουργού Εσωτερικών
- Γραφείο Αναπληρωτή Υπουργού Εσωτερικών
- Γραφείο Γενικού Γραμματέα Αυτοδιοίκησης και Αποκέντρωσης
- Γραφείο Γενικού Γραμματέα Δημόσιας Διοίκησης
- Γενική Διεύθυνση Αποκέντρωσης και Τοπικής Αυτοδιοίκησης
- Διεύθυνση Οικονομικών Τοπικής Αυτοδιοίκησης
- Διεύθυνση Οικονομικής και Αναπτυξιακής Πολιτικής
- Διεύθυνση Προσωπικού Τοπικής Αυτοδιοίκησης
- Τμήμα Οργάνωσης Τοπικής Αυτοδιοίκησης Α΄ βαθμού
- Διεύθυνση Ηλεκτρονικής Διακυβέρνησης
(για την ανάρτηση της παρούσας στον ιστότοπο του Υπουργείου)